

رئاسة الشؤون الدينية
بالمسجد الحرام والمسجد النبوي

српски

صربي

الوسائلُ الْمُفِيدَةُ لِلْحَيَاةِ السَّعِيدَةِ

КОРИСНА УПУТСТВА ЗА СРЕЋАН ЖИВОТ

Шејх Абдур-Рахман б. Насир ес-Са'ди

الْوَسَائِلُ الْمُفِيدَةُ لِلْحَيَاةِ السَّعِيدَةِ

КОРИСНА УПУТСТВА ЗА СРЕЋАН ЖИВОТ

الشَّيْخُ عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ نَاصِرٍ السَّعْدِيُّ

رَحِمَهُ اللَّهُ

Аутор

Шејх Абдур-Рахман б. Насир ес-Са'ди

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

КОРИСНА УПУТСТВА ЗА СРЕЋАН ЖИВОТ

Увод аутора

Хвала Аллаху, Коме припада сва захвалност.

Свједочим да нема другог бога осим Једног, Јединог Аллаха, Који нема друга.

И свједочим да је Мухаммед Његов роб и посланик.

Нека је салават и селам на њега, његову породицу и његове асхабе.

Заиста, сваки човек тежи да му срце буде задовољно и срећно, да из њега нестану бриге и страхови — јер тиме се стиче пријатан живот, а срећа и радост постају потпуни.

Човек по својој природи има у себи и верске и практичне разлоге да буде срећан. Међутим, сви ти разлози могу се у потпуности спојити само код верника.

Што се тиче осталих људи, чак и ако постигну срећу у неком делу живота — чему често теже њихови интелектуалци и мислиоци — ипак остају ускраћени у другим областима које би им могле донети дубљи, лепши и богатији живот.

У овој брошури сам навео узроке који воде ка најузвишенијем циљу ком тежи сваки човек.

Неки од људи су постигли много од тих узрока, па су живели срећан живот и уживали у лепој егзистенцији.

Други су у потпуности подбацили у томе, па су живели несрећно и проживели живот у јадy и патњи.

А неки су између тога — у складу са оним у чему су били успешни. А Аллах је Тај који даје успех и од Њега се тражи помоћ за свако добро и за одбијање сваког зла.

1. Највећи узрок среће и њен темељ јесу исправно веровање и добра дела. Узвишени Аллах је рекао:

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

"Ономе ко чини добро, био мушкарац или жена, а верник је — Ми ћемо дати да живи лепим животом, и заиста ћемо га наградити наградом бољом него што заслужује." (Ен-Нахл, 97)

Узвишени нас је обавестио и обећао награду, као и леп живот на овом и на оном свету — ономе код кога се нађу веровање и чињење добрих дела.

Разлог за то је јасан. Исправно веровање у

Аллаха наводи човека да чини добра дела која чисте његово срце и поправљају његово понашање, а тиме му се побољшава и живот на овом и на оном свету.

Такав човек има темеље на којима може да прихвати све што доноси срећу и радост, и да одбаци све што изазива бригу, тугу и узнемиреност.

Они прихватају оно што воле и у чему уживају са задовољством, буду захвални на томе и користе то у ономе што им доноси корист.

Када то употребе на такав начин, то у њима изазива још већу радост, наду у трајност и благослов те благодати, као и ишчекивање награде која је обећана захвалнима.

Те ствари производе велика добра и благослове који надмашују саму радост изазвану тим уживањима — јер су то плодови исправног односа према њима.

Они дочекују непријатности, штете, бриге и туге тако што се боре против онога што могу савладати, ублажавају оно што могу ублажити и стрпљиво подносе оно што не могу избећи.

На тај начин, из тих тешкоћа проистичу корисне последице: отпорност, искуство, унутрашња снага, као и награда за стрпљење и рачунање на награду код Аллаха.

Све то доводи до тога да се саме невоље

умањују и нестају, а на њихово место долазе радости, лепе наде и ослањање на Аллахову доброту и Његову награду.

Као што је Посланик, саллаллаху алејхи ве селлем, описао ово у веродостојном хадису, у коме је рекао:

(عَجَبًا لِأَمْرِ الْمُؤْمِنِ، إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْرٌ، إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَّاءٌ شَكَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ، وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَّاءٌ صَبَرَ فَكَانَ خَيْرًا لَهُ وَلَيْسَ ذَلِكَ لِأَحَدٍ إِلَّا لِلْمُؤْمِنِ).

„Диван је пример верника! У свакој ситуацији он је на добитку.

Ако га задеси радост, захвали Аллаху, и то му користи.

Ако га погоди невоља или штета, он буде стрпљив, и то му опет користи. Овако је само код верника.“ (Хадис бележи Муслим)

Аллахов Посланик, саллаллаху алејхи ве селлем, нас је обавестио да се вернику умножава његова добит, добро и плодови његових дела у свему што га задеси — било да је у питању радост или невоља.

Зато ћеш наћи да двојица људи доживе исту ситуацију, било какво добро или зло, али се њихова реакција на то знатно разликује. То зависи од разлике у њиховом иману (вери) и добрим делима. Онај ко је описан ове две особине, захвалношћу у добру и стрпљењем у

тешкоћи, прихвата и добро и зло на тај начин.

Као последица тога, код њега се појављују радост и весеље, нестају брига, туга, немир, тескоба у грудима и несрећа у животу. Тако му се употпуњује леп живот на овом свету. Други човек, међутим, дочекује оно што воли са охолошћу, разметањем и прелазећи границе.

Због тога му се понашање квари, а све што му је дато прима као што то чине животиње, са грамзивошћу и похлепом. И поред свега тога, његово срце није у миру. Напротив, унутар њега муче га многе ствари.

Мучи га страх да ће изгубити оно што воли, сталне препреке и проблеми који произилазе из тих ужитака, као и стална жеља за још, јер душа ретко кад застане и каже: „довољно“. Можда ће неке од тих жеља и остварити, а можда и не. Али чак и ако их добије, поново ће бити немиран, из истих разлога.

А када га задесе невоље, он их дочекује с немиром, паником, страхом и незадовољством.

Не треба ни описивати колико због тога трпи, од животне патње, менталних и нервних болести, па све до страха који га може довести до најгорих и најтежих психичких стања.

Он не очекује никакву награду, нити у њему има стрпљења које би га утешило или олакшало његово стање.

Све ово је јасно видљиво и потврђено

искуством.

Ако размислиш и упоредиш један једини пример оваквог човека са стварним стањем људи око себе, видећеш велику разлику између верника који живи у складу са својом вером и онога који то није.

Вера нас подстиче и то на најјачи начин, на задовољство оним што нам је Аллах дао као опскрбу, и на прихватање различитих облика доброте које нам је подарио.

Верник, када га задесе болест, сиромаштво или нека друга животна невоља, а томе је изложен сваки човек, остаје миран и спокојан, ослањајући се на своју веру и задовољство оним што му је Бог одредио. Уместо да чезне за оним што му није дато, он прихвата своје околности, гледа оне који имају мање од њега, а не уздиже поглед ка онима који имају више. Често је његова унутрашња радост и душевни мир већи од онога ко је стекао све световне жеље, али му недостаје оно најважније – мир и задовољство у души.

Тако, на пример, видиш онога ко нема веру која га покреће на дело, када га задеси сиромаштво или му ускрате неке од овоземаљских жеља, запада у крајњу несрећу и унутрашњу пустош.

Још један пример: када се појаве разлози за страх и када човека задесе тешке и

узнемирујуће околности, човек чврсте вере остаје постојаног срца и смирене душе. Он је способан да се суочи са тим што га је снашло, да размишља трезвено, говори мудро и делује прибрано, чинећи све што је у његовој моћи. Припремио је себе за овакве невоље, и то стање унутрашње спремности доноси му душевни мир и учвршћује срце.

А с друге стране, код онога коме недостаје вера, ситуација је потпуно обрнута. Када га задесе страхови, узнемири му се савест, затегну му се живци, мисли му се расеју, а унутар њега се увуче страх и паника. На њега се истовремено сручи и спољашњи страх и унутрашња тескоба, толика да се не може речима описати. Такав човек, ако му се не укаже нека природна помоћ која захтева дуго вежбање, лако клоне духом и његове снаге се урушавају. Све то због тога што нема веру која човека подстиче на стрпљење, нарочито у тешким и болним тренуцима.

И добар и зао, и верник и неверник могу имати одређени степен стечене храбрости, као и урођену склоност да ублаже страхове и умање њихову тежину. Али верник се издваја својом снажном вером, стрпљењем, ослоном на Бога, поверењем у Њега и надом у Његову награду, све то повећава његову храброст, умањује осећај страха и олакшава му подношење тешкоћа. Као што је Узвишени рекао:

﴿إِنْ تَكُونُوا تَأْلُمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلُمُونَ كَمَا تَأْلُمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا

يَرْجُونَ...﴾

„Ако ви подносите бол, и они подносе бол као и ви, али ви од Аллаха очекујете оно чему се они не надају. А Аллах све зна и мудар је.“ (Ен-Ниса, 104) Верницима стиже посебна помоћ и подршка од Аллаха која расејава све страхове. Узвишени је рекао:

﴿...وَأَصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾

„И будите стрпљиви, јер је Аллах, заиста, са стрпљивима.“ (Ел-Енфал, 46)

2 – Један од разлога који отклањају бригу, тугу и тескобу јесте чинити добро другим људима – речима, делима и различитим облицима добротинства. Све те врсте доброте доносе корист и представљају добротинство, а управо преко њих Аллах отклања бриге и туге и од добрих и од злих, у складу с њиховим делима.

Међутим, верник има највећи удео у том добру, јер је његово добротинство покренуто искреношћу и жељом за Аллаховом наградом.

Па Аллах таквом човеку олакшава да чини добро, јер се нада Његовој награди, и отклања од њега несреће због његове искрености и наде у Божију награду. Узвишени је рекао:

﴿لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِّن نَّجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ
بَيْنَ النَّاسِ وَمَن يَفْعَلْ ذَلِكَ أُتِيَغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا
عَظِيمًا﴾

„Нема добра у многим њиховим тајним разговорима, осим ако неко подстиче на милостињу, на добро дело или на помирење међу људима. А оне ко то чини тражећи Аллахову наклоност, Ми ћемо сигурно дати велику награду.“ (Ен-Ниса, 114)

Узвишени Аллах нас обавештава да су сва ова дела: милостиња, добротинство и помирење добро за онога ко их чини. А добро рађа добро и одбија зло. Човек који то чини искрено, тражећи награду од Аллаха, Аллах дарује велику награду. Један од облика те велике награде јесте управо отклањање брига, туге, душевне тегобе и сличних тешкоћа.

Друго поглавље

Један од ефикасних начина за отклањање тескобе изазване нервном напетостју и оптерећеношћу срца непријатним мислима јесте усмерити се на користан посао или корисно знање. Таква закупљеност одвлачи пажњу срца од онога што га је мучило, ублажава унутрашњу напетост и постепено враћа душевни мир. Често се деси да човек,

захваљујући таквој заокупљености, потпуно заборави разлоге који су му изазвали бригу и тугу, па му се душа развесели, а енергија и воља се поврате.

Овај разлог ублажавања тескобе и није ограничен само на вернике, већ у њему могу учествовати и они који не верују. С друге стране, верник се у овоме издваја својом вером, искреношћу и надом у Божију награду — било да стиче или преноси корисно знање, или се бави добрим делима.

Ако је у питању обожавање (ибадет), то је само по себи послушност Богу. А ако се ради о световним пословима или уобичајеним навикама, он их обавља с исправном намером, како би се тиме оснажио у покорности Богу. Управо та свест и усмереност даје снажан ефекат у отклањању брига, туге и унутрашњих оптерећења.

Колико је само људи који су били заробљени тескобом, сталним притиском и разним облицима психичких и телесних болести, а прави и делотворни лек за њих био је: да забораве оно што их је мучило и усмере се на нешто важно, корисно и конкретно у свом животу.

Пожељно је да посао којим се човек заокупи буде нешто што прија његовој души и чему природно тежи, јер је управо то

најделотворније за постизање унутрашњег смираја и душевне користи. А Аллах најбоље зна.

Од најефикаснијих начина за отклањање бриге и тескобе јесте да човек усмери свој ум и пажњу искључиво на послове и обавезе садашњег дана, а да се ослободи размишљања о ономе што тек долази, као и жаљења за оним што је прошло. Зато је и Божији Посланик, мир над њим, тражио уточиште код Аллаха од бриге и жалости, као што се преноси у хадису који бележе Бухарија и Муслим.

Жалост због прошлих догађаја нема користи, јер оно што је прошло не може се вратити нити поправити. Брига због будућности често наноси штету, јер у срцу изазива страх и немир због нечега што још није дошло. Зато верник треба да буде „дете свог дана“, да сав свој труд, вољу и енергију усмери на поправљање онога што му је у рукама сада, у овом тренутку. Када човек тако сабере своје мисли и посвети се садашњем дану, његова дела постају целовитија, а срце налази утеху и ослобађа се бриге и жалости. Када је Посланик, мир нека је над њим, упућивао молбу или подучавао свој уммет некој молби, он тиме није само позивао на ослањање на Аллаха и наду у Његову милост, већ је истовремено подстицао на озбиљан труд и настојање да се оствари оно за шта се моли. Јер дова је увек

повезана са делом. Човек се труди око онога што му користи у вери и на овом свету, а од Господара свога тражи успех у ономе чему тежи и моли Га за помоћ на том путу, као што је рекао Посланик, мир нека је над њим:

(اِحْرِصْ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ وَاسْتَعِزْ بِاللّٰهِ وَلَا تَعْجِزْ، وَإِذَا أَصَابَكَ شَيْءٌ فَلَا تَقُلْ: لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ كَذَا كَانَ كَذَا وَكَذَا، وَلَكِنْ قُلْ: قَدَّرَ اللّٰهُ وَمَا شَاءَ فَعَلَ، فَإِنَّ لَوْ تَفْتَحُ عَمَلَ الشَّيْطَانِ).

„Труди се око онога што ће ти користити, тражи помоћ од Аллаха и не клони духом. Ако те задеси невоља, не говори: ‘Да сам урадио овако, било би овако и онако’, него реци:

‘Аллах је тако одредио и учинио оно што је хтео.’ Заиста, речи ‘да сам...’ отварају шејтану врата прилике.“ (Муслим) Посланик, саллаллаху ‘алејхи ве селлем, је ујединио наредбу да се буде упоран у корисним стварима у свим околностима, са ослањањем на Аллаха и забраном предавања немоћи и избегавања лељости, као и са потпуним прихватањем онога што се већ догодило и сагледавањем Божије одредбе и судбине.

Дакле, Посланик је поделио ствари на две врсте: једне у којима човек може да се потруди да их постигне, или да постигне оно што је могуће од тога, или да их одбије или ублажи, у

томе човек улаже свој труд и тражи помоћ од свог Господара. Са друге стране, постоје ствари на које човек не може утицати, па према њима човек буде спокојан, задовољан и потпуно се препусти Божијој вољи. Нема сумње датакав приступ досноси срећу и отклањања бриге и туге.

Треће поглавље

Један од највећих узрока ширине груди и смирености срца јесте често спомињање Аллаха (зикр). То има чудесан утицај на унутрашњи мир и отклањање бриге и туге. Узвишени је рекао:

﴿...أَلَا يَذْكُرُ اللَّهُ تَطْمِئِنُّ الْقُلُوبُ﴾

„А срца се, заиста, кад се Аллах спомиње, смирују.“ (Ер-Ра'д, 28) Зикр (спомињање Аллаха) има велики утицај у постизању овог жељеног стања, и то како због своје посебне снаге и дејства, тако и због наде коју верник полаже у награду и доброту коју му Аллах обећава за то.

Такође, помињање и присећање на Божије благодати, било оне видљиве или скривене, има снажан утицај на отклањање бриге и туге. Када човек препозна и говори о Божијим даровима, то га подстиче на захвалност, а захвалност је међу најузвишенијим степенима вере. Чак и ако

је човек у стању сиромаштва, болести или неке друге невоље, када упореди Божије благодати које ужива, а које су небројиве, са искушењима која су га задесила, увидеће да то што га мучи није ништа у односу на све оно што му је дато.

Штавише, невоље и несреће које Аллах стави као искушење човеку, када их он дочека стрпљењем, задовољством и покорношћу, постају лакше за подношење и њихов терет се умањује. Нада у награду и Божију доброту, као и преданост у испуњавању дужности стрпљења и прихватања одредбе, учине да и најгорча искушења постану слатка.

Слаткоћа наде у награду потисне горчину самог стрпљења.

Једна од најкориснијих ствари у оваквим ситуацијама јесте примена онога на шта нас је упутио Посланик, саллаллаху ‘алејхи ве селлем, у веродостојном хадису, где је рекао:

(انظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَا تَنْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقَكُمْ فَإِنَّهُ أَجْدَرُ أَنْ لَا تَزِدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ).

„Гледајте у оне који су испод вас (који су у тежој материјалној ситуацији), а не гледајте у оне који су изнад вас. То је корисније, да не бисте омаловажили и умањили Аллахову благодат према вама.“ (Бухари) Када човек стално има пред собом ову племениту

смерницу, уочиће да без обзира на своје стање ипак предњачи над мноштвом других људи у здрављу и свему што из њега произилази, у иметку и ономе што га прати. Тада ће нестати његова брига, тескоба и туга, а порашће његова радост и захвалност због Божијих благодати у којима ужива и којима је предњачио над онима који су у томе испод њега.

Што више човек размишља о Божијим благодатима – и видљивим и скривеним, и овоземаљским и верским – све више уочава колико му је његов Господар подарио добра и колико га је сачувао од бројних зала. Нема сумње да такво размишљање отклања бриге и туге, и доноси радост и унутрашњу срећу.

Четврто поглавље

Један од разлога који доносе радост и отклањају бригу и тугу јесте труд у отклањању узрока који изазивају тескобу и настојање да се стекну узроци који доносе радост. То се постиже заборављањем онога што је прошло од непријатности које се више не могу вратити, и свешћу да је бављење мислима о томе узалудно и немогуће, те да је то облик неразумности и лудила. Зато човек треба да се бори са својим срцем како би га одвратио од размишљања о томе, као што треба да се бори против узнемирености срца због онога што тек долази,

попут: сиромаштва, страха и сличних замишљених непријатности које се могу десити у будућности. Човек треба да зна да су догађаји будућности непознати, не зна се шта ће у њима бити од добра или зла, наде или бола и да су они у руци Свемогућег и Мудрог, а да људи немају власт над тим, осим да се труде да остваре добро и отклоне штету.

Такође, треба да зна да ће, ако одврати свој ум од бриге због онога што ће доћи, ослони се на свог Господара у поправљању свог стања и смири се у том поверењу његово срце ће постати спокојно, а брига и тескоба ће га напустити.

Једно од најкориснијих средстава при размишљању о будућности јесте ова дова коју је Посланик, саллаллаху алејхи ве селлем, често упућивао:

(اللَّهُمَّ أَصْلِحْ لِي دِينِي الَّذِي هُوَ عِصْمَةُ أَمْرِي وَأَصْلِحْ لِي دُنْيَايَ الَّتِي فِيهَا مَعَاشِي، وَأَصْلِحْ لِي آخِرَتِي الَّتِي إِلَيْهَا مَعَادِي، وَاجْعَلِ الْحَيَاةَ زِيَادَةً لِي فِي كُلِّ خَيْرٍ، وَالْمَوْتَ رَاحَةً لِي مِنْ كُلِّ شَرٍّ).

„Аллаху, поправи моју веру, која је основа мог живота, поправи ми овај свет у коме живим, и поправи ми Онај свет ка коме идем. Учини да ми живот на овом свету буде прилика за увећање сваког добра, а смрт олакшање од

сваког зла.“ (Муслим) Такође, наводи се да је говорио и:

(اللَّهُمَّ رَحْمَتَكَ أَرْجُو فَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ وَأَصْلِحْ لِي شَأْنِي كُلَّهُ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ).

„Аллаху, молим Те Твојом милошћу, немој ме препустити самом себи ни на тренутак, и поправи сва моја стања. Ти си једини истински Бог.“ (Овај хадис је забележио Ебу Давуд са веродостојним ланцем преносилаца) Када човек са присутним срцем и искреном намером буде учестало изговарао ову дову у којој моли за поправљање своје верске и овоземаљске будућности и уз то се труди да оствари оно за шта моли, Аллах ће му испунити оно што је тражио, у шта се надао и за шта се залагао. Тада ће се његова брига претворити у радост и душевно спокојство.

Пето поглавље

Један од најкориснијих разлога за отклањање тескобе и бриге када човека задеси нека несрећа јесте да настоји да је ублажи тако што ће унапред размотрити најгори могући исход ситуације и припремити себе да га прихвати. Када то учини, нека затим тежи да ублажи све што се може ублажити, у складу са својим могућностима. Оваквом унутрашњом

припремом и корисним деловањем нестају брига и туге, а уложени напор усмерава се ка постизању користи и отклањању могућих штета у оној мери у којој је човеку то дато.

Ако човека задесе узроци страха, болести, сиромаштва или губитка онога што воли од разноликих животних добара, нека све то дочека са спокојством и унапред припремљеном душом, чак и за најтеже могуће исходе. Јер, кад човек навикне себе на подношење невоља, то му их знатно олакшава и умањује њихову тежину, посебно ако уз то уложи напор да их, колико год може, ублажи или отклони.

Тако се у њему скупљају и унутрашња смиреност и корисна закупљеност, која му одвраћа пажњу од саме несреће. Он у себи буди снагу да се избори с потешкоћама и ослања се на Бога, с пуним поверењем у Његову доброту. Нема сумње да овакво држање доноси велику корист у постизању душевне радости и смирености, уз оно чему се човек нада од Божије награде и на овом и на оном свету. Ово је ствар која је потврђена искуством и многи су примери оних који су то у свом животу доживели.

Шесто поглавље

Један од најефикаснијих лекова за болести срца, а често и за телесне болести, јесте снага

срца: да оно остане чврсто, да се не узнемирава и не поковава страху и умишљајима које подстичу лоше и штетне мисли. Љутња и збуњеност представљају болне узроке, а очекивање непријатности и губитка драгих ствари доводи човека у стање бриге, туге, као и до душевних и телесних болести. То може да изазове и нервни слом, чије последице су озбиљне и чије штетне ефекте људи често имају прилике да виде.

„Када се срце ослони на Бога, повери Му се, не препусти се маштаријама нити га обузму рђаве мисли, већ има поверење у Бога и нада се Његовој милости – тада га напуштају бриге и туге, и нестају многе телесне и душевне болести. Срце тада добија снагу, спокој и радост који се речима не могу описати. Колико су само болнице испуњене онима које су савладале маштарије и лажне представе! Колико су ове појаве утицале чак и на срца јаких људи, а камоли слабих! Колико су довеле до безумља и лудила! А спасен је само онај коме је Бог подарио здравље и помогао му да савлада себе и стекне корисна средства која јачају срце и отклањају немир. Узвишени Бог каже:”

﴿...وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ...﴾

"Ко се узда у Аллаха - па Он му је довољан."
(Ет-Талак, 3) То јест, Он му је довољан у свему

што га брине у погледу вере и овог света.

Онај ко се ослони на Бога има снажно и постојано срце. Не погађају га маштарије нити га узнемиравају догађаји, јер зна да су то слабости душе, израз малодушности и неутемељених страхова. Зна и то да је Бог обећао пуну заштиту ономе ко Му се искрено повери. Зато има поверење у Бога, смирује се Његовим обећањем, и бриге и немири ишчежавају. Тешкоће се претварају у олакшање, туга у радост, страх у сигурност.

Молимо Узвишеног Бога да нам подари здравље, снагу и постојаност срца, и потпуно поверење у Њега, ослонац којим је обећао свако добро и заштиту од сваког зла и штете.

Поглавље

Посланик, мир му и благослов, је рекао:

(لَا يَفْرَكُ مُؤْمِنٌ مُّؤْمِنَةً إِنْ كَرِهَ مِنْهَا خُلُقًا رَضِيَ مِنْهَا خُلُقًا آخَرَ).

„Нека верник не мрзи верницу; ако му се не свиди нека њена особина, нека буде задовољан неком другом“ (Муслим) Из споменутог можемо извући две користи:

Једна од тих великих користи јесте упутство о томе како градити и одржавати односе – било са супругом, ближњима, пријатељима, сарадницима или свима с којима те нешто повезује. Неопходно је да себе припремиш на то

да ће свака особа имати неки недостатак, ману или особину која ти не прија. Када то препознаш, не заустављај се на ономе што ти смета, већ то стави у однос са оним што те позива на стрпљење, уважавање и очување блискости. Подсети се врлина те особе, добрих страна, као и заједничких вредности и циљева, било личних, породичних или друштвених. Управо тако, кроз превиђање мана и истицање доброга, односи трају, блискост се чува, и човек налази мир и задовољство.

Друга корист доноси ослобађање од бриге и немира, очување унутрашњег мира и сталност у испуњавању обавеза, било оних које су дужност, било оних које су израз племенитости. Такав став доноси обострану душевну удобност и хармонију у односу.

А онај ко не прихвати упутство које је Посланик, мир му и благослов, дао, већ поступи супротно, па се усредсреди на мане, а занемари врлине, тај ће неминовно живети у немиру. Љубав и блискост ће се покварити, а бројне међусобне обавезе и права ће бити занемарене или потпуно нарушене.

Многи људи узвишених стремљења навикавају себе да, у време несрећа и тешкоћа, остану стрпљиви и прибрани. Спремни су да дочекају непријатности с унутрашњим миром,

јер знају да је таква постојаност кључ снаге и мудрости у невољи. Некада наиђу ситнице и безначајне ствари, брину се и ремете свој унутрашњи мир. Разлог томе је што су своје душе навикли на велике невоље, а запоставили припрему за мале, па су им те ситнице донеле штету и нарушиле спокој. Разборит човек припрема себе и за велике и за мале ствари, и моли Бога да му помогне у свему и да га не препусти самом себи ни за трен. Тада му постаје лако да поднесе и мало, као што му је било лако да издржи велико. И тако ће бити смирене душе и спокојног срца.

Осмо поглавље

Разуман човек зна да је његов прави живот онај у коме владају срећа и спокој, а тај живот је веома кратак. Зато не би требало да га скраћује бригаама и препуштањем невољама, јер је то супротно смислу истинског живота. Он штеди своје време и не дозвољава да му велики део живота пропадне у немирима и тугама. У томе нема разлике између побожног и непобожног човека, али верник има највећу шансу да овај начин живота заиста оствари и да од њега има користи и на овом и на оном свету.

Треба такође, када га задеси нешто непријатно или се тога уплаши, да упореди то с осталим благодатима које има – било верским,

било овосветским. Када то учини, постаће му јасно колико има великих благодати, а колико је оно што га је снашло безначајно у поређењу с тим.

Такође, треба да упореди оно чега се плаши од могуће штете са многобројним вероватноћама да се та штета уопште не догоди. Нека не допусти да слаба могућност надвлада јаке и бројне изгледе на сигурност, тако ће нестати његов страх и брига. Нека у мислима узме у обзир и најгору могућу варијанту онога што би могло да га задеси, па нека припреми себе да је прихвати ако се деси. Истовремено, нека се потруди да спречи оно што се још није догодило и да ублажи или уклони оно што га је већ задесило.

Потребно је разумети да непријатности које доживљаваш од других људи не штете теби, већ њима, нарочито ако се ради о лошем говору. Међутим, ако дозволиш да те те ствари окупирају и да преузму твоје емоције, тада ће штетити и теби и њима, иако ти, да се ниси осврнуо на то, ништа не би нашкодиле.

Твој живот прати твој начин размишљања. Ако размишљаш позитивно, и твој живот ће бити такав – без обзира на то да ли је у питању овај или будући свет. Исто важи и обрнуто.

У низу упутстава како провести леп живот, налази се и нетражење захвалности од

створења, већ је циљ увек – Аллах. Наиме, када учиниш добротворство некоме, било да имаш обавезу према тој особи или не, знај да се у томе, у ствари, крије твој однос према Аллаху. Дакле, не очекуј захвалност од особе којој си учинио добро. Узвишени је за такве рекао:

﴿إِنَّمَا نُنْطِئُكُمْ لَوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكْرًا ۝﴾

„Ми вас само због Аллаховог Лица хранимо; од вас не тражимо ни признања ни захвалности.“ (Ел-Инсан, ајет 9)

Ово посебно долази до изражаја у нашем односу према укућанима и онима с којима имамо веома присне односе. Колико год се будеш трудио да од њих отераш зло, толико ћеш донети мира и себи и њима. Још један разлог смирености јесте то што се раде вредна дела у мери коју човекова душа може да поднесе, без преоптерећивања које би могло да га узнемири. У супротном, ако крочи погрешним путем, неће успети у тим делима. Ово је од мудрости – да се од тешких ситуација праве пријатне, чиме се повећава срећа и умањује огорченост.

Зато чини корисне ствари и труди се да их оствариш. Не бави се оним што је штетно и што ће те бацити у бригу и тугу. Тражи уточиште у смирености и усмери се на оно што је важно.

Једна од корисних ствари јесте и завршавање послова на време, како би се имало времена за

наредне обавезе. Ако се послови не обављају на време, они се нагомилавају и заједно са претходним стварају притисак на човека. Ако послове извршаваш на време, имаћеш простора да се посветиш будућим обавезама и моћи ћеш им приступити са пуном снагом.

Увек бирај оно што је најкорисније и научи да разликујеш између онога што твоја душа искрено жели и онога што ће ти донети досаду и нелагоду. У томе ће ти помоћи исправно размишљање и саветовање са правим људима — онај ко се посаветује, не каје се. Уз то, темељно проучи оно што желиш да урадиш, а када се увериш у његову корист, донеси одлуку и поуздај се у Аллаха. Он, заиста, воли оне који се на Њега ослањају.

Нека је хвала Аллаху, Господару свих светова.

Нека су салават и селам на Посланика Мухамеда, на његову породицу и његове асхабе.

Sadržaj

КОРИСНА УПУТСТВА ЗА СРЕЋАН ЖИВОТ	2
خطأ! الإشارة المرجعية غير معروفة. Аутор.....	
خطأ! الإشارة المرجعية غير معروفة. Шејх Абдур-Рахман б. Насир ес-Са'ди	
المرجعية غير معروفة.	
Увод аутора	2
Друго поглавље.....	10
Треће поглавље.....	14
Четврто поглавље.....	16
Пето поглавље	18
Шесто поглавље.....	19
Поглавље	21
Осмо поглавље.....	23

رسالة الحرمين

Message of The Two Holy Mosques

Guidance content for the visitors of the Holy Mosque and
the Prophet's Mosque in languages.

978-603-8591-93-2